

KRONIKA

WIADOMOŚCI KRAJOWYCH I ZAGRANICZNYCH.

Na prowincji w Królestwie z początkiem stycznia 12 (z lipca 20) kwartalnie rs. 3 (z lipca 20). W Cesarstwie też sama opłata co do prowincji w Królestwie, z dodaniem rs. 4 rocznie lub 1 kwartalnie za kopersy.

Jutro Ś. Walentego K. M. Wschód i słońca o g. 7 m. 32. — Zacz. o g. 4 m. 58.

Biuro Redakcji przy ulicy Krakowskiej-Przedmieście w domu Nr 391, naprzeciw Saskiego placu.

Dzisiaj rano stopni ciepła 2, wczoraj w poł. ciepła 2. Wysokość wody na Wiśle stop 4 cali 1.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Główna kassa oszczędności. — Wtygodniu upłynionym do dnia 25 stycznia (6 Lutego) r. b. włącznie, wydano książeczek nowych 82, na które, tudzież na dawniejsze w 559 wnioskach złożono rs. 9,414 ko. 30. Na żądanie 167 uczestnikom wypłacono (prócz procentu za rok b. rs. 19 kop. 68), rs. 8,723 kop. 56 i umorzono książeczek oszczędności 64. Przeważa uczestników 13,187 posiada kapitał rs. 699,186 kop. 30½.

— Jutro w Sali Dobroczywności, o godzinie 8ej wieczorem, siostry *Nerudy* znowu dadzą się nam słyszeć w koncercie, którego program poniżej podajemy.

Zdaje nam się że tu byłoby zbyt wiele wszelkie słowa zachęty dla zgromadzenia się licznego, gdy nas pociąga uwielbienie i ogólne uznanie talentu koncertantek. — **Program:** Część I: 1) Koncert na skrzypce H. Vieuxtemps'a nr 2gi, wykona panna Wilhelmina Neruda; 2) Fantazja z opery *Lestocq* na wiolonczeli przez Servais, wykona Franciszek Neruda; 3) Rondo brilant na dwoje skrzypców Mawrera, wykonają panny Wilhelmina i Marja Nerudy. — Część II: 4) Fantazja z opery *Lucja* na skrzypce przez Artota, wykona panna Wilhelmina Neruda; 5) Bercense Rebera, ułożona na dwoje skrzypiec i wiolonczelę przez pannę Wilhelminę Nerudę, wykonane przez Wilhelminę, Marję i Franciszkę Nerudów; 6) Humoresque na skrzypce przez Mildnera, wykona panna Wilhelmina Neruda.

Korrespondencja Kroniki.

Berlin d. 31 stycznia 1858 r.

Wybory na posłów sejmowych, wedle życzeń narodu i bez dawnych nadużyć odbyte, stanowią główną podstawę pięknych nadziei. Sprawdzają się one wyborami, odbytemi na prezydujących w drugiej izbie, gdyż polityczna wiera tych jest normą politycznego usposobienia znakomitej większości sejmowego koła. Z naszej strony możemy też wiele być zadowoleni z wyborów odbytych w W. X. Poznańskim, najdzielniejsi ludzie tej prowincji zasiadają dzisiaj w poselskiej

izbie. Nie odrzeczy też zapewne będzie wyliczyć imiona tych posłów, którzy powołani zostali na urzędników w polskim kółku, gdyż w ten sposób zapoznamy się z nazwiskami osób mało u nas znanych, a jednakże dzielnością charakteru, wytrwałością i poświęceniem zasługujących na powszechną cześć i imię. Na posiedzeniu więc kółka polskiego zwołanego przez najstarszego wiekiem generała Chłapowskiego, urzędy następującym sposobem większością głosów rozdane zostały. Na prezydującego p. G. Potworowski z Goli, na wice-prezesa hr. M. Mielżyński, na sekretarzy obrani zostali: p. Tadeusz Chłapowski i sędzia Łyskowski. Do komisji parlamentarnej izby panów naznaczono: hr. M. Mielżyńskiego, hr. K. Potulickiego, hr. Fr. Czapskiego; na ich zastępców: jen. Chłapowskiego i hr. J. Bnińskiego. Komisja parlamentarna izby poselskiej złożona z panów G. Potworowskiego, M. Żółtowskiego i W. Bentrowskiego; na ich zastępców powołani pp. K. Libelt i E. Stablewski. Wybory prezesów i sekretarzy ważne na cały rok sejmowy, komisja parlamentarna co miesiąc się odnawia przez nowe wybory. Dodać tu jeszcze należy, że jen. Chłapowski zyczył sobie ażeby go kolledży przez wzgląd na wiek i zamiar rychłego wyjazdu, ciągle trwającymi obowiązkami nie obarczali; zaś hr. Działyński oświadczył w kole, że prosi tych którzyby go na prezesa chcieli obrać, głosy swoje na p. Gustawa Potworowskiego zwrócili, zyczeniu temu zadość uczyniono. Zasługuje tu także na uwagę, gdy o czynnościach sejmowej mowa, że z dziewięciu komisji w drugiej izbie ustanowionych, z nader szczupłym wyjątkiem, żadnego nie ma polaka. Na okoliczność tę zwrócił uwagę swoją hr. Cieszkowski w mowie mianej na posiedzeniu poselskiej izby.

Z wielkiem powodzeniem dawany tu bywa po kilka razy na tydzień dramat p. t.: *Anna Liese* w 5ciu aktach, napisany przez Hermana Hersch. Za główny przedmiot i osnowę tego dramatu służy ożenienie się xięcia Leopolda dessauskiego z Anną Föhse córką aptekarza. W tym samym leży już przyczyna tak wielkiej sympatji, jaką

sztuka ta w tutejszej publiczności obudza. Zapoznaliśmy się z jego treścią. W Dessau stolicy księstwa teje nazwy, książę tameczny Leopold, znany później bohater i wielki dziwak, zakochał się w Annie Föhse, wspomnianej córce aptekarza. Do pewnego czasu o miłostkach tych nikt nie wiedział, szło cicho i spokojnie, miłość wzmagala się w obojgu kochankach. Aż nareszcie dbali o dobro xięcia dworzanie, wywiadziawszy się o wszystkim, donieśli xiężnie matce, którą to wielce oburzyło, gdyż lepszy związek wedle jej wyobrażenia, gotowała dla syna. Dowiedziawszy się więc o godzinie miłosnej schadzki, przychodzi na miejsce i znajduje córkę aptekarza w objęciach xięcia. Pomieszanie dziewczyny rozumie się wielkie; książę zaś miny nie traci, owszem perswaduje matce, że to jest rzeczą bardzo naturalną, że inaczej nawet być nie powinno, — odchodząc z matką dodaje kochance odwagi słowami, któremi wiódł później do bitwy zwycięskie swoje hufce. W wielki więc kłopot wpadła matka i poczęła przemyślać z dworzanami, jakby rzecz tę w niwecz obrócić. Zaczyna więc od serdecznych uwag matki i łagodnymi słowy przedstawia skutki, jakieby mezaljans taki za sobą pociągnął; ale książę ani słuchać, ani wiedzieć chce o tym i wręcz oświadcza, że się żenić będzie. Nuże matka radzić i przemyślać, aż wpadła na dobrą myśl. Młody książę chciwy sławy i silnych wrażeń, z całej duszy pragnął wyjrzeć po za granice swego małego księstwa, odetchnąć świeższym powietrzem, pobujać po świecie i otrzeć się między ludźmi. — Wiedziela o tym matka, z tej więc żądzy podróżowania w synie, postanawia korzystać i wysłać go za granicę, sądząc że w ten sposób wybije mu z głowy dziecinne amory. Książę przyjmuje propozycję wyjazdu, ale z tym oświadczeniem, że wie dla czego matka to czyni, i że jest aż nadto pewny swego i swjej kochanki serca. Po wyjeździe xięcia otwiera się obszerne pole do intryg, których ofiarą paść ma biedna dziewczyna, córka aptekarza, w tym jednym tylko chyba winna, że serce swoje możnemu panu oddała. List xięcia zaraz po wyjeździe jego do kochanki pisany, pelen

RESZTKI ŻYCIA.

POWIEŚĆ

przez

J. I. Kraszewskiego.

Tom II.

(Ciąg dalszy).

(Patrz Nr. Kroniki 34.)

— Prawda, masz słusność, ale ja idę, — rzekł Oktaw.

— No! nie spiescie, cóż to wam zaszkodzi że was posadzą, przecie ja się nie boję, nie pierwszą to będzie ani ostatnią... taka dola nasza... a tyle mego co z kim dobrym jak wy, przegada się i przemyśli we dwoje... Pamiętajcie dawniej! e! kiedyśmy to razem biegali na górę i budowali ze starych cegieł chaty i zbierali ślimaki nad stawem? Dobrze to były czasy, a wówczas to się jeszcze śpiewało inaczej i zasypiało spokojniej... ale to już nie wróci? Wyście urosli i Andzia także, a teraz się ję wstydzicie?

— Ja? ciebie, a dlaczegożby? — spytał Oktaw.

— Ale ja się nie dziwię! Andzia trzpiot mówią wszyscy, lata, śpiewa i chichocze, cóżby to powiedzieli że panicz się z nią bratał... a szkoda młodych lat, tak nam z sobą dobrze było? prawda?

— Których że lat nie szkoda? — odrzekł powoli chłopiec.... pamiętasz Andziu stare czółno w którym odpłynęliśmy od brzegu, co go później nie było czem przypędzić ku niemu!

— O! i jak! trzeba było pójść w grzędka wodę.. a jam się śmiała jak dziś, a wy płakaliście podobno... Nie popłyniemy już tak razem paniczku!

— Stare dzieje! — rzekł wzdychają Oktaw.

W tem zdala słyszeć się dała nucona głosem ochryplym piosnka Prokopa powracającego z gospody, Andzia nadstawiła ucha, podniosła się, pojrzała w stronę z której głos dochodził smutnie i szybko dodała.

— Jak zechcecie młode czasy przypomnieć, przyjdźcie na górę do jezuitów, ja i tam się chodzić nie boję o mroku... a teraz dobranoc, ojciec wraca i coś śpiewa jakby mu na sercu

nie było lekko, mógłby się pogniwać i na was i na mnie. O mroku u Jezuitów, jeśli zechcecie, pogadamy dłużej paniczku...

VIII.

To mówiąc dziewczyna znikła przesunawszy się ku drzwiom chaty, a Oktaw z niewyrażonym uczuciem niepokoju powłókł się ku miasteczku. Wchodził w mostową uliczkę, gdy naprzeciw idącego spotkał starego Prokopa.

Stolarz szedł sobie pomalenku dobrze mierząc kroki których niezbyt był pewien, przygarbiony z laską w rękę, a nieodstępną fajką w ustach, głowę miał spuszczoną pokrytą czapką na bakier, a ręką w bok się ujął z fantazją. Znać mu dobrze we łbie szumiało bo się wyraźnie zdwoił, chwilami postępował spokojnie, to znów stawał, wykrzykiwał, śmiał i śpiewał jakby z sobą wesołą prowadził rozmowę.

I słyhać było jak przemawiał do siebie.

— Prokopie, stary pijaku... a co! znowu z karczmiszka od żyda? he? a niemówiłem to ja tobie że to się źle skończy? ot tak kiedyś pod ławą...

zachęcających i serdecznie miłosnych słów dodaje jej odwagi, i cóż powiecie! cała gmatwanina intryg, zdaje się że przebiegle knowanych, rozbija się o jedno młode serce przejęte szczytnością swego uczucia. Gdybyśmy też częściej mieli na pamięci, że uczucie silnie w sercu wryte nie da się niczem osłabić, tobyśmy na życiowej drodze naszej mniej napotkali przeszkód do przezwyższania. Występuje tu teraz przebiegły dworak hr. Saleberg, jemu powierza księżna żeby dowcipnym sposobem odwiódł dziewczynę od kochania.

W tym celu hrabia przychodzi do córki aptekarza z listem jako by przez księcia pisany, w którym mnóstwo nasadzono fałszów, wręcz przeciwnych wiadomościom, które książe przelał kochance w własnoręcznym swoim piśmie. Anna poznaje się na oszustwie, wyśmiewa dworaka, który zupełnie zrozumieć nie może skąd się wzięła w dziewczynie śmiałość wyszydzenia człowieka, który dworski mundur nosi. Gdy się więc jedno nie udało próbują drugiego i wprawdzie z większym skutkiem. Ojciec Anny, z bólem serca i za rozkazem księżny matki, przedstawia jej smutne następstwa jakie wynikną gdy ją książe weźmie za żonę. Obej bowiem monarchowie małżeństwa tego nie uznają, a potomstwo księcia usuniętem będzie od ojczywego tronu, co się może stać przyczyną wielu bardzo nieszczęść dla kraju. Tym jedynym, prostym argumentem dziewczyna z boleścią zręka się kochanką, a w razie gdyby wrócił postanawia go tak przyjąć, iżby nie śmiała starać się dalej o jej rękę. Szlachetne serca, szlachetną tylko myślą zwyciężyć się dają. Tymczasem młody książe zwiedził obce kraje, a nawet w kilku się bitwach odznaczywszy, powraca do rodzinnego miasta. Pierwszą jego myślą było pójść odwiedzić kochankę; ale jakżeż się zadziwił, gdy znalazł ją dla siebie tak niekorzystnie usposobioną. Nie wiele jednakże pyta o te wszystkie fochy, prowadzi ją gwałtem prawie na zamek i nie witaając się z matką zaczyna rubasznie fukać na kochankę, pytając kto jej tak głowę zawrócił.

I tak dalej krzycząc każe wołać księdza, chce w tej chwili brać ślub, nie pytając się ani matki, ani kochanki, ani jej ojca. Wtedy księżna uprowadza Annę na chwilę i powraca z nią ustrojoną w ślubny wieniec, zezwalając na małżeństwo. Książe uszczęśliwiony woła swoich grenadierów, każe grać całej kompanii doboszów i trębaczy i przez nich poprzedzony udaje się do kaplicy zamkowej. W ten sposób się rzecz cała, o ile ją dramat obejmuje, kończy.

Jak widzicie dramat ten, obudzający tutaj tak wielkie zajęcie, w układzie swoim prosty, mieści nawet w sobie niektóre błędy z niewytrzymania charakterów i braku dramatycznego węzła pochodzące. Sztuka ta nosząc nazwę dramatu nie odpowiada nazwie swój, jest w niej ciągle chwianie się między komedią a dramatem, stąd też ani humor, ani myśl poważna całkowicie się rozwinąć się nie mogła.

Książe Leopold jest to charakter pewny i oznaczony, można z góry już wiedzieć jak sobie w da-

nym razie postąpi, tymczasem księżna matka na pół polityką przesiąknięta, z drugiej znów strony macierzyńskim uczuciem powodowana, stała się bardzo wygodną figurą dla autora, gdyż stosownie do własnej potrzeby używa jednej lub drugiej sprężyny w jej charakterze. Dwie główne osoby Anna i Leopold, oddane są żywymi dość farbami, matka zaś i hr. Saleberg należą do powszednich bardzo, po za zwykły poziom nie sięgających osobistości, Dialog prosty wprawdzie i żywy: ale mu często na bogactwie myśli i harmonji zbywa. Zarzucają tu także powszechnie, że argument użyty przez ojca Anny, co do nieszczęść, któreby spowodować mogło jej zamążpójście, jest nie właściwy i nie mógłby zniewolnić dziewczyny do odstąpienia kochanką. Gdyby charakter Anny słaby był, gdyby autor nie był nam jej przedstawił jako kobietę uczucia pełną, nawet energii i rozumu, tobym toż samo powtórzył.

J. T. W.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE

Telegramy

Marsylja 2 lutego (z rana). Eskadra która się udała do Genui po księcia i księżnę Napoleon, wśród przepysznój pogody przybyła do tutejszego portu. Książe i księżna wysiedli na ląd o godzinie wpół do dwunastej. Przyjęcie było nader wspaniałe, cała ludność miasta wzięła w nim udział.

London 2 lutego. Według wiadomości nadeszłych z Indji zachodnich, rewolucja w Chili zmierza do obalenia teraźniejszego rządu.

Paraguay gotuje się do stawienia energicznego oporu Stanom Zjednoczonym. Flotę brazylijską wysłano do Parany, celem obserwowania obrotów eskadry amerykańskiej. (Le Nord.)

Turyń 1 lutego. Liczne aresztowania miały miejsce w Wenecji; między aresztowanymi znakomitszymi osobami, figuruje adwokat Lombardini, p. Tambri redaktor dziennika *L'etat present*, i kilka innych dawniej amnestjonowanych. (Independance Belge.)

A N G L J A

London 31 stycznia. Nie sądzimy, aby mowa tronowa wiele nas pouczyła, co do kwestji pokoju lub wojny, i aby sięgała dalej nad oświadczenie o przyjaznych stosunkach z mocarstwami zagranicznymi. Co materialnie biorąc rzeczy jest prawdą, przypuszczając nawet, że może wynikać wojna z teraźniejszych komplikacji. Więcej daleko spodziewać się możemy z tego co powie cesarz Napoleon przy otworzeniu obrad ciała prawodawczego.

Tym czasem zaś polemikę w najlepsze prowadzą między sobą dzienniki. Nim inne nie nastąpią wypadki, Anglja, jak słusznie mówi *Post*, trzymać się winna zawartych traktatów, co jej wszakże nie przeszkadza, aby niemiała występować z interwencją przez życzliwe przedstawienia.

Post, który nie przestaje atakować gabinetu lorda Derby, powtórzył raz jeszcze co dawniej

już powiedział, że w roku 1852 lord Malmesbury gotów był odmówić uznania Napoleona III go. Co to wszystko znaczy łatwo to można z rozumieć, lecz zamiary *Posta* przez podawanie fałszywych i niedokładnych faktów swego celu nie dopną, bo nie tym sposobem dobre stosunki mogą być narnaszone między dwoma krajami, starającymi się rozwiązać kwestję włoską, na zasadach przez Francję, Anglję i Sardynję na konferencjach paryżkich przyjętych.

— *Morning Star*, organ p. Brighta, powstaje dziś przeciwko wszelkim projektom powiększenia marynarki. Co do p. Brighta, musimy donieść, że meetyngi polityczne nie ustają w różnych punktach kraju. Sądzimy wszakże, iż kwestję reform wyborczój rozstrzygnie między sobą w izbie gmin stronnictwo arystokratyczne i p. Bright będzie zmuszony na czas późniejszy odłożyć swe agitacje demokratyczne. Wszelako gdyby parlament zmusił ministrów do zajęcia się planem rozszerzenia wyborów, to w miesiąc lub kilka tygodni po otworzeniu izb, spodziewać się można poruszeń ludowych. (Ind. Belge.)

London 1 lutego. Hr. Granville zaprosił niektórych parów na jutro wieczorem na ucztę. Jest to zwykły opozycyjny bankiet Izby wyższej i oznaka zarazem, że lord Granville obejmuje kierownictwo lewicy i na rok bieżący.

Wszystkim, którzy ciekawi poznać najrozmaitsze kupieckie oszustwa i szachrajstwa, jakie ostatnimi laty tyle zrobiły wrażenia, polecamy jako wygodny ich obraz, wydane przez Dra M. Evansa dzieło p. t.: *Facts, failures and frauds*. Poczyna się od matactw Hudsona, zwanego królem kolei żelaznych, i dochodzi aż do kradzieży bankowój Wangha i Stephensa, obejmując tym sposobem i historje Paula, Strahana i Batesa, Davidsohna i Gordona, Johna Sadleir, Redpotha i Robsona, wraz z niepodobnemi do wiary dziejami rozkwitu i upadku *British Bank'u*. Dzieło to nie jest jeszcze skończone, a koleje banków: Szkockiego, Liverpoolskiego i Durhamskiego w przeszlorocznym przesileniu osobny zajmują dodatek.

Według nowego rozporządzenia najwyższego dyrektora poczty, z dniem 10 przyszłego miesiąca wchodzi w użycie przymusowe frankowanie wszystkich listów krajowych w Wielkiej Brytanji i Irlandji. Oplata od listu wynosiła, jak wiadomo, od lutą w obrębie całego państwa jeden penny (około 6 gr. p.) od frankowanego, a dwa razy tyle od niefrankowanego. Obecnie poczta nie będzie rozsyłać niefrankowanych listów, a od frankowanych niedostatecznie, opłaca różnicę odbierający, z dodatkiem jednego penny. Jak wiadomo, najniższe niemieckie porto jest dwakroć większe od tego, które w Anglji na każdą bezwzględnie odległość jest postanowione. Z drugiej znów strony angielskie listowanie jest bardziej od niemieckiego rozgałęzione, tak, że tam ilość listów łatwo wynagrodzić może podobne zniżenie ceny. (Nue Pr. Ztg.)

A U S T R J A

Gazeta Augsburska w następujący sposób stro-

— Mąkę albo i nie mąkę! — odezwał się pijak, — z téj mąki nie będzie chleba! ani korowaja ani pieroga... rozumiesz!

— Dlaczego?

— Dlatego że ja wiem z kąd ty powracasz paniczku, — rzekł Prokop drogę mu sobą zapierając — byłeś u Andzi, prawda? no! przyznaj się! To lotr dziewczynal jaka matka taka córka, niema co mówić! ona zwodzi ciebie i pięćdziesięciu dudków takich jak ty, i będziecie się włóczyć za nią a ona z was się śmiać! Djabeł w niej siedzi, wiesz, to najpewniejsza rzecz... zajrzyj jej w oczy, jaki jest djabeł, mówię tobie i rogaty do tego! Ale powiedzże mi paniczku, niechże sobie inni, po co ty chodzisz do Andzi? he?

— Mylisz się Prokopie, ja tam nie byłem!

— A! a! gadaj zdrów takim jakieś sam... żebyś i nie chciał być tobyś musiał, bo ona by cię sama wciągnęła? A ty wiesz bratku co to kobieta? otóż ja ci powiem — słuchaj!... nic innego tylko djabeł!

— Co wam się roi, dajcież mi pokój śmiejąc się rzekł Oktaw, — ani znam ani wiem.

— I znasz i wiesz! — odparł stary usiłując utrzymać się na nogach, co mu nie udało przy-

kop zbliżył się nieznacznie do idącego naprzeciw Oktawa, który unikając go, drugą wybrał stronę ulicy. Ale cień rzucony od księżycy go zdradził!

Stary zrównawszy się z nim, stanął, wyprostował, podniósł kij i wielkim głosem zawołał:

— Werda? kto idzie! stój!

— Swój!

— Swój albo i nie swój! — rzekł pijak przeryznając drogę, to moja ulica, kto ty taki?

Oktaw mógł łatwo uciec, ale mu się to zdało niegodnem jego dostojenstwa, wstrzymał się więc i czekał stolarza który szedł mahając ku niemu.

— Swój albo i nie swój! — powtarzał — z kąd? po co? dlaczego? po nocy? jaki swój?

To mówiąc spojrzął mu w oczy i poznał nareszcie.

— A! Żeliziak! — rzekł poufale, — co ty tu robisz, he? włóczęsz się po nocy?

— Wracam z przechadzki od młyna.

— Od młyna! a cóż w tem młynie? słowa miała czy kości ludzkie? gadaj?

— Mąkę na chleb, mości Prokopie.

— Kochanie, — odpowiadał sam sobie po chwili, — wszystko to się robi dla ludzi, proszą o radę, jak nie poradzić? ofiarują kielszek, jak nie przyjąć? byłoby nieludzko.... a głowa słaba i zaraz w niej się bałamuci.

— Co ty gadasz głowa słaba? ot to osioł! a gdzież jest taka druga jak twoja?

I poczał się śmiać do rozpuku.

— Wszystko to bałwany, jak im dwadzieścia razy czego nie powiesz, to nie zrozumieją, chociażby szło o własną ich skórę! Ty, to co innego kochanku!

— A jużciż, znają Prokopa przecie, — dodał poprawując czapkę która mu się na kołnierzu już zwieszała, — żeby jaka sprawa zawiała wyświdruje do rdzenia i wyhebluje pod politurę.

— Ale tobie przez te pijaństwo, — rzekł znów, — i świdrem nie wojować i do polityry się nie dobić! Karczma a karczma, — córka hula sobie, ojciec sobie.... czort weź! i po wszystkim.... Cztery deski będzie koniec.... a taki ludzie pożąłują jak nie stanie, bo kto im to tak poradzi?

Tak sam z sobą rozprawiając głosem przewyższającym śmiechem, czkawką i krzykiem, Pro-

czca obszerny swój artykuł o posiadłościach austriackich, które nie należą do składu związku niemieckiego:

„Utrzymujemy, że posiadłości austriackie nie należące do związku niemieckiego, mają dla Niemiec to samo zupełnie znaczenie, jak inne części do związku wchodzące. Obronę więc tych posiadłości nakazuje własny interes Niemców; jest ich obowiązkiem, powinnością. Najprzód części cesarstwa, które nie mogą ani utworzyć, ani zachować wyższej cywilizacji, stanowią obszar cywilizacji niemieckiej; następnie ścisła jedność tych krajów, jest w szczególności bardzo dogodna dla materialnych interesów Niemiec; nakoniec posiadanie prowincji, czyni możliwym dla wielkiego monarcharstwa godne i bezpieczne reprezentowanie interesów niemieckich w czasie wielkich komplikacji, które wyniknąć mogą.

Głośno więc wypowiadamy myśl naszą, mówi ciągle *Gazeta Augsburska*, że gdyby Austria i w ogóle związkowy kraj, nie była legalną posiadaczką tych prowincji nie niemieckich, to naród niemiecki za jakąkolwiek cenę zdobyć je powinien.

Inny znów dziennik austriacki, posłuchajmy, jaką apostrofę do Niemiec wystosował:

„Najżywsze sympatje dla Austrii manifestują się w dziennikarstwie i w opinji publicznej; oczekujemy wszakże na demonstrację stanowczą. Nie usłyszeliśmy jeszcze słów urzędowych, któreby pokazały Francji i Piemontowi, że Niemcy postanowiły stanąć obok z Austrią i walczyć za nią. Niechże te słowa zagrzmią nakoniec, abyśmy nie byli znów świadkami powtarzającego się 1854 r., w którym pokój był naruszony jedynie dla tego, że Niemcy i Prussy zachowały milczenie. Niech da się słyszeć to stanowcze słowo niemieckie, nim będzie zapóźno, gdyż to nie Anglja, lecz Niemcy posiadające półtora miliona bagnetów, stanąć powinny na pierwszym planie i dyktować pokój lub wojnę każdemu ktoby ją chciał przedsięwziąć.

(Le Nord.)

B E L G J A.

Bruksella 1 lutego. Piszą do *Gazety Kolońskiej*: „Czytelnicy przypomną sobie może wiadomość podaną już dawniej, o zakupieniu niektórych imperialistowskich dzienników, dokonaniem pod firmą P. Carton de Viart. Ten nabywca sprzedał obecnie jeden z dzienników innemu stowarzyszeniu i to jak się zdaje, bez zezwolenia współwłaścicieli, pomiędzy którymi znajdował się także kanclerz tutejszego francuzkiego poselstwa. Niezadowolony tem postępowaniem p. Carton wspólnicy wystąpili przeciw niemu ze skargą. (N. P. Z.)

F R A N C J A.

Paryż 1 lutego. Świat finansowy zamiast się uspokoić, wciąż zajmuje się przypuszczeniami pokoju lub wojny. Senatorowie i deputowani prawie wszyscy do Paryża przybyli, a rozmowy wsłach konferencyjnych nigdy więcej nie były ożywione jak obecnie. Każdy rozprawia o pokoju lub wojnie, lecz większa część członków ciała prawodawczego energicznie się oświadcza za utrzymaniem pokoju. Hrabia Morny, który nie wychodzi

chodziło stojąc w miejscu. — Myślisz sobie: trzeba zelgać przed starym Prokopem, a nuż kijem obłożę? Mogłoby to być! ale nie! Żebym miał bić wszystkich których Andzia zwozdi, w lesieby kijów nie stało. No! tamte trutnie to co innego, ale powiedzże mi, tobie to na co! — Dziewczyna niegłupia, kupisz jej co, przyjmie, potraktujesz, nie od tego, ale żebyś ty ją zbałamucił nie myślę, o naby ciebie zaprowadziła na nitce do starego didka swojego tatka... bo to jako żywo nie moja córka ale własna didkowa! Co mnie do niej, niechaj on jej pilnuje! Ja mam inne rzeczy do roboty!

Oktaw chciał odejść, ale stary mu nie dał.

— Poczekajno, — rzekł, — rozmówmy się. Ja ci powiem dlaczego ja pijany, nie tak bardzo pijany, ale trochę, bo wszystko tu w miasteczku na mojej głowie... nic się nie dzieje bez Prokopa, on sędzia, on przysiężny, on swat, on kum, głowa i co potrzeba... No! to tak dalej nie może być, mnie wódka spali, ja temu nie wystarczę, niech sobie innego wybiora! powiedz im żeby sobie drugiego poszukali!

I natychmiast przechodząc do innego przedmiotu z łatwością jaką mają tylko pijani dla

dla słołości z mieszkania i tylko bliższych znajomych u siebie przyjmuje, nie przestaje zapewniać swych towarzyszy o zamiarach Cesarza.

— *Gazeta Lyonńska* donosi, że dywizja generała Renault, która przed rokiem zaledwie opuściła Lyon i udała się do Algierji, otrzymała rozkaz powrócenia do tego miasta. Błędnie utrzymuje *Constitutionnel*, że armja lyońska wynosi 16,000 ludzi, gdyż zapominał o obozie w Sathonay, który liczy się do tej armji i zawiera 6,000 ludzi.

— Zauważano tu wielce artykuł zamieszczony w *dzienniku rzymskim*, który pod ustępem z Lombardji, broni nader energicznie środków obronnych zarządzonych przez Austrię w prowincjach włoskich. (Le Nord.)

— Jeneralny dyrektor konnicy w ministerstwie wojny, pracował wczoraj z Cesarzem w Tuileriach.

— Zdrowie generała Bosquet bardzo jest chwiejące i mało zostawia nadziei, aby mógł wkrótce czasie objąć swą komendanturę.

— W portach francuzkich zabierają na okręta wiele domów ruchomych przeznaczonych do nowego miasta *Tourane*, które admirał Rigault de Genouilly, każe budować w Kochinchinie.

— P. Boittelle prefekt polieji dawał wczoraj wielki obiad, na którym między zaproszonymi uważano lorda Cowley ambasadora angielskiego i p. Delangle ministra spraw wewnętrznych.

(Independance Belge.)

G R E C J A.

Ateny 22 stycznia. Po kilku-dniowym odpoczynku, izby znów w wielkim ruchu. Przyjęto już ważne prawa jako to: urządzenie służby telegraficznej, zaprowadzenie nowych urzędów celnych i t. d. Obecnie zaś roztrząsanym być ma projekt do prawa znoszącego protekcyjne cło zbożowe, a nader potrzebnego dla kraju. Budowa kolei pomiędzy Atenami i Pirejem, o której sądzono, że w roku bieżącym ukończoną zostanie, znów została odwołana, ponieważ przedsięwzięcia Francuz, już w początku przekroczył warunki kontraktu z rządem zawartego. — Zamówiona przez ministra wojny dla greckiej artyllerii bateria z osmiu dział 12to-funtowych już nadeszła i inne większe zamówienia dla uzbrojenia armji są oczekiwane. Trzeba oddać sprawiedliwość obecnemu ministrowi wojny pułkownikowi Smoleniczowi, że więcej armja zawdzięcza mu ulepszeń, aniżeli wszystkim jego poprzednikom. Marynarka również bardzo się szybko wznosi. — W jednej z gazet wychodzących w Zante, pod napisem *Głos wysp Jońskich*, znajdujemy ciekawe szczegóły o przyjęciu deputowanych z Zante przez pana Gladstone. Jeden z tych panów wyliczył przy tej sposobności wszystkie krzywdy, które rzeczypospolitej Jońskiej od roku 1815 angielski protektorat wyrządził, i dowodził nakoniec trafnymi wnioskami, że tylko przez usamowolnienie tych siedmiu wysp Anglja pozyska współzucie greckich ludów, a tém samem w sposób dla niej pomyślny kwestję wschodnią rozwiąże. — Z Kandji piszą co następuje, co do sprawiedliwego ocenienia usposobień tureckich:

których logika ma całe inne prawidła, odezwał się znów:

— Przyznaj się żeś był u Andzi!

I pogładził go pod brodę.

— No, przyznaj się, nic ci nie będzie! a co mnie to szkodzi! chcę tylko wiedzieć żeby ci dać naukę... Tyś jeszcze paniczku młody, nic nie rozumiesz, a mnie już bywało i na wozie i pod wozem.

— Ale jako żywo nigdzie nie był! wracam od młynów, chodziłem z panem Joachimem! — począł się tłumaczyć Oktaw chcąc pozbyć starego.

— No, to gdzież ten Joachim? utopiliście go pod kołem młyńskim żeby was nie wydał?

— Powrócił do domu...

— A tobie tedy było bliżej do dworku? he? jaki bo ty mądry, przez piec do drzwi...

— Mój Prokopie, alboż to już po ulicy chodzić nie wolno, czy co, że się do ludzi czepiacie.

— Po ulicy chodzić nikt nie bronil! mnie to ni grzeje ni studzi! chodź ty sobie całe życie, ale co wychodzisz?? nul gadaj!

— A! dajcież mi pokój! noc, czasby i wam do domu i mnie.

Okolo 15 derwiszów z Azji mniejszej przybyło w okolice Rhetyrnos i rozszło się na wsie, jeden z nich dopytywał się w jednym małym miasteczku o niejakiego Mustafę-Agę. Pewien Grek umiejący po turecku, oznajmił mu, iż on sam nim jest, a wtedy derwisz poszedłszy z nim do domu, w przekonaniu, że z prawdziwym Mustafą-Agą ma do czynienia, rozwinął przed nim cały plan sprzysiężenia przeciwko sultanowi i wymordowania chrześcijan, z uprzejmą prośbą, aby plan ten innym Turkom udzielił i współdziałanie tychże pozyskał.

(Neue Preussische Zeitung.)

SZWECJA I NORWEGJA.

Według telegraficznych wiadomości ze Stockholmu z dnia 29 stycznia, mianowanym został dotychczasowy radca stanu z głosem doradczym (minister bez teki) hr. Hamilton, ministrem wyznań i oświecenia, w miejsce Dra Anjon, mianowanego biskupem Gotlandji. Profesor Karol-Jan Malmsten, posunięty został na miejsce hr. Hamiltona. (Neue Pr. Ztg.)

T U R C J A.

Jeruzalem 23 grudnia. Znowu przychodzi nam doniesić o zuchwałym postępku Arabów. Pan Schneller, który d. 9 kwietnia r. b. powracając do domu, w pobliżu bramy Joppejskiej przez rozbójników był napadnięty, temi dniami w własnym mieszkaniu zrabowany został. Pięciu zamaskowanych zbrodniarzy wybiło w nocy drzwi, a przyłożywszy bezbronnemu pistolet do piersi, przez dwie godzin plądrowało dowolnie po całym domu, zabierając wszystko co im się spodobało. Złoczyńców z dnia 9 kwietnia, dzięki silnemu wdaniu się konsula pruskiego Dra Rosen, bardzo szybko wykryto i wątpić należy, że i tym razem lotry wysledzeni zostaną. Rozbrojenie Arabów w tym kraju uważanem jest powszechnie jako nieodbita konieczność. (Neue Pr. Zeit.)

XIĘZTWA NADDUNAJSKIE.

Jassy 28 stycznia. Radosny tydzień już przeszedł; miasto i ludzie przybrali już trzeźwą powierzchowność, a demonstracje zadowolenia ustaly, z wyjątkiem kocięj muzyki wyprawionej xięciu Michałowi Stourdza, wszystko zresztą odbyło się w porządku. Zaraz po wstąpieniu na tron, wydał xiążę Alexander Jan Iszy odezwę do narodu. Skupeczyna przyznała xięciu listę cywilną w ilości 30,000 dukatów rocznie, a ponieważ obecnie posiada tylko mały prywatny majątek, przeto na zaspokojenie potrzeb odpowiednich jego godności, mają być jeszcze 15,000 dukatów uchwalone. Dozwolono mu mieć tylko czterech xiążęcych adjutantów, podczas, kiedy Vogorides jako kajmakan miał ich w okrągłej liczbie czterdziestu; wolno jest wprawdzie i obecnemu xięciu powiększyć liczbę adjutantów według upodobania, atoli płaca ich budżetu obciążać nie może. Temi dniami odjeżdża do Konstantynopola deputacja, a p. Negri, członek tej deputacji, mianowany pełnomocnikiem Moldawji przy Porcie, zastąpi w tém stanowisku p. Photiades. (Neue Pr. Ztg.)

W Ł O C H Y.

Z powodu noty przesłanej przez gabinet lon-

— Dawno! ale widzicie, — rzekł niepozbyty pijak, — ja mam całą gromadę na mojej głowie, a wy jedną dziewczynę, i oba musimy się włóczyć po nocy... Patrzajcie, — dodał, — ditkowe dziecko już się jej i paniczka zachciało! a ładna bestyja, tyk o takie nie potem jak matka... I tamta była gdyby malowana, co z tego?... Prokop pije i pamięci zapieć nie może choć posiwał... ot co to one umieją!

Stary ruszył się z miejsca, a Oktaw chciał skorzystać z tego i uchyliwszy głowy odchodził, gdy Prokop pochwyił go za rękę.

— Zięciaszku, kochanie, poprowadź mnie do chaty! czegoś dziś nogi jak słomiane choć ci się kłnę że wyżej półkwarty nie było! Może jeden, może dwa kieliszki pieprzówki! Tylko do fartki mnie pomóż, a ja ci odsłużę... zobaczysz, powiem ci wszystko prawdę o Andzi, a to ci potrzeba wiedzieć kiedy i ty już tedy chodzisz... Nic jeszcze nie wiesz...

(Dalszy ciąg nastąpi.)

dyński do rządu sardyńskiego, a o której mówimy pod Francją, dziennik *Opinione* następujący zamieścił artykuł:

Postawa ministerjum angielskiego w obec nągłych i różnych zmian kwestji włoskiej, okazuje uczucia wcale nam nieprzychylnie. Nie należało się spodziewać od Anglii pomocy czynnej i zbrojnej, lecz mieliśmy przynajmniej nadzieję, że nie wystąpi z myślami nieprzyjacielskimi względem Włoch, a mianowicie Piemontu. Sądzymy jednak, że polityka angielska co do Włoch i Piemontu nie wyraziła się jeszcze, a artykuły po dziennikach i noty, nie są zupełnym wyrazem myśli rządu, jakby sobie postąpił, gdyby wybuchła wojna. Rząd angielski nie może stanąć naprzeciw Piemontowi, gdyż zaprzeczyłby własnym zasadom, które jego polityką kierują.

Jakiegokolwiek może być rozdwojenie i nieporozumienie między dwoma dworami, to nieprzyjaźń między nimi zdaje się dosyć trudną. Dowodem tego nota lorda Malmesbury, wystosowana do naszego rządu. Minister nie zapomina o przyjaznych stosunkach łączących obadwa państwa, i nie ukrywa ważności obecnego położenia, lecz oplakuje nieszczęścia wojny. A któż ich nie oplakuje? Któż wątpi, że wojna jest nieszczęściem? i każdyby wolał, aby kwestje narodowe rozwiązane były drogą układów, nizeli siłą oręża. Forma nader uprzejma i umiarkowana noty, według tego co o niej mówią, świadczy również, że rząd angielski zdaje się zmuszony swoją pozycją, do nadania swęj polityce, we Włoszech kierunku, którego depesze nie dość jasno wyrażają. Gabinet angielski chciałby uniknąć wojny, ponieważ się obawia powszechnych jej następstw, widzi powstającą marę wojen pierwszego cesarstwa, lecz wewnętrznie jest przekonany, że kwestja włoska musi być rozwiązana, i jeśli droga pokojowa nie da się załatwić, to niepodobna będzie zapobiedz wojnie.

Czy ta wojna może spowodować wojnę europejską? Nie; jeśli sama Anglija tego nie uczyni. Ale wojna włoska nie jest wojną zaboreczą. Anglija nie może się względem Lombardji i Wenecji innej trzymać polityki, jak trzymała się względem Belgji.

Rozchodzą się wieści, że nasz minister spraw zagranicznych odpowiedział na notę rządu angielskiego, zwracając jego uwagę, o ile stan obecny Włoch grozi zaburzeniami, iż pierwszy boleje nad nim, lecz w obec wypadków które się gotują, Piemont musi trzymać się polityki, która wyznaje polityki zasad nie zaś okoliczności.

Wojna która ma wybuchnąć z obecnych zawiłków, również powstaje może i z kongresu.

Mocarstwa europejskie, czyli się zgadzają we wszystkich punktach, jakie mają przełożyć kongresowi? Gdzie ma się ten kongres zebrać? Czy Austria przystanie na niego?

Niejeden miesiąc upłynie, nim te przedwstępne kwestje załatwione zostaną, a nikt nie może przewidzieć, co się tymczasem stanie, ponieważ wypadki nie dadzą się dziś regulować do woli dyplomacji.

Bez wątpienia Piemont wyzywa, lecz nie rząd jego.

Oburzenie i niechęć Austrii nie jest wymierzona przeciw temu lub owemu ministerjum, lecz przeciwko instytucjom naszym. Jeśli zaś w tej chwili mocarstwo to więcej jest przeciwko nam rozgniewane, to jedynie dla tego, że gabinet Cavoura umiał sobie zjednać w Europie stanowisko przeciw któremu ono nie podoleć nie może.

Niezależność Włoch nie jest dziś kwestją nad którą rozprawić należało, lecz zadaniem oczekującym swego rozwiązania. Kongresy i noty dyplomatyczne nie mogą jej zmodyfikować, a gabinet angielski, który zdaje się nie zdecydowany jeszcze, jakiej mu wypadła trzymać się polityki we Włoszech, zbyt ma wiele przezorności, aby nie zrozumiał, iż jeśli Włochy mają odzyskać swą niezależność, to lepiej nie przeszkadzać im pomagając Austrii, gdyż tym sposobem czyni się łatwiejszymi stosunki handlowe, które są nieodłączne od politycznych. (Ind. Belge).

ZAGA O FRITJOFIE

POEMAT BOHATERSKI IZAJASZA TEGNERA

przełożył rymowym wierszem

Józef Grajner.

Otrzymałmy do przejrzenia rękopism wspomnianego poematu z tytułem jak wyżej i uważamy za stosowne przytoczyć tu kilka z niego wy-

jętków. Poematem tym Tegner, wieszcz skandynawski, zjednał sobie europejską sławę. Rzecz dzieje się za czasów bohaterskich na wybrzeżach Skandynawji, w dzisiejszej Norwegji. Obrazy poetyczne wielkie jak ten Ocean, na którego prądach i skalach po większej części snuje się poemat, niezwykła siła wiersza obok prostoty odległych czasów, oraz rozmaitość formy w każdym śpiewie, których jest 24, czynią ten poemat nader ważnym w przekładzie dla literatury naszej, odpowiadającym przytęm wszystkim warunkom poezji. Mitologija skandynawska świetnie w nim błyszcząca, wiąże się bardzo z mytologją Słowian. Cezar Cantu w swęj historii zaszczytnie o tym gienjalnym tworze Tegnera wspomina. Tłumaczenie zachowało całą świeżość, siłę i rozmaitość formy oryginału, czego niepodobna się dopatrzeć w poprzednim tłumaczeniu Jagielskiego, napisanem wierszem białym treściwie, a sucho. Gazety Warszawskie już w tym względzie, rozebrały pracę p. Jagielskiego. Dla szczupłości ram gazety, przytaczamy tu tylko niektóre wyjątki z tłumaczenia p. Grajnera.

Trudność formy wiersza maluje się w śpiewie 5ym, kiedy król Ryng mówi z tronu o zmarłej swęj żonie:

W gwiazdzistym Folkfangu (a) królowa już

Na łożu z purpury,

Lecz tu darń jej grobu skrył ziemski kurz,

Krze dzikich róż

I cyprys ją oplótł dokoła ponury.

Dosłuchy wojenne do Helga mkną,

Toż zaczął żałować:

Ryng silny! zbyt ciężko się miecze zwrą;

Ja siostrę swą

W świątyni Baldera rozkażę wmurować.

A ona niewiedząc o doli tęj,

Z schyloną w dół szyją

Haftuje złościście w komnacie swęj,

Łza spada jak rosa na białą liliją.

Lub gdy przemawia w nocnej schadzce do

Ingeborgi przez okno świątyni obawiając się

świłtu: „Słyszysz skowronka?.. nie! to w jarzynie wómax

Przepiórka za swym lubym drży,

Skowronek jeszcze z lubą w parze

Na między w gniazdku roi sny.

Szczęśliwe! rozdział ich nie trwoży,

Nie strasza groźba białe dnie.

Wolne ich życie, polot hoży

Ku niebu hyczo wznosi je.”

„Ale nadzieja czcza mnie ludzi

Zaranny powiew chłodzi świat..

Już róża — wschodu z snu się budzi.

Jak lic Ingeborgi pełny kwiat;

Skrzydlate róże brzmią wspaniale,

Bez myśli lećć precz do chmur,

Zagrało życie, szumią fale,

Pierzchyłły marzenia z cieniem gór.”

W pieśni 8ej pełnej precudnych porównań,

przytaczamy niektóre mianowicie, gdy Ingeborga

odrzucając myśl ucieczki przemawia do Fritjofa:

„a córa Belowa

Kraść szczęścia nie będzie, choć dłońią go sięga...

Cóż waży kobieta, gdy gwałtem rozpręga,

Te więzy, któremi wszechojciec spawęza

Płec słabą, potężną ramieniem li meża?

Do dliż do białej jest wtedy zbliżona,

Co wznosi się z falą i ginie jak ona,

Okreću pierś nad jej kielichem przebywa,

I nie wie, że skryta łożyzkę rozrywa.

Więc taka jej dola; jednakże, gdy w morzu

Korzeńmi się trzyma w zwirówem swem łożu,

Ma dotąd liliją swą cenę i bierze

Strój srebrny od białych gwiazd siostrzyce, co w sferze

Niebieskiej migocą, i lśni tak u siebie

W podwodnej ciemnicy, jak ona na niebie.

Lecz jeśli porzuci dziewicze swę łożę,

Liść zwiędły się zblika w wód pustym przestwo-

rze;” it. d.

„Wiem, kochasz mnie, dawnom ja o tem wiedziała,

Jak tylko ma istność z chaosu wstawała,

I pewnie ci Ingeborg z pamięci nie zginie

Na długo, choć w setnej się znajdziesz krainie...

Lecz w końcu ci zgłuszy tęskniąc szezęk broni,

Wichr morski po dzikich ją fałdach rozgoni,

I więcej nie siądzie na ławie z bojaży,

Gdy będziesz róg spełniał zwycięstwem rozgrzany.

Tęskniąc Ingeborga za jedynym, śpiewa rze-

wnie nad mierzem, w pieśni 9 — np.:

(a) Sala w niebie dla zmarłych żon dobrych.

„Już dawno patrzę ztąd..

Widziałam jak żagle gnał wichrów prąd,

Jak wpłynął w zachodnie tumany,

Mój Fritjof kochany!

„Tys tylko został mi

Sokole! pamiątko uroczych dni,

Sam się karm już teraz i w chmury

Wolnemi leć piory“ i t. d.

W śpiewie 11ym maluje się siła wyrażenia

w zapasach dwóch bohaterów:

Jako orły dwa w chmurach

Zwiště przy wód odmcie,

Jak niedźwiedzie dwa w górach,

Tak się tłuką zacięcie i t. d.

Fritjof wracając do ojczyzny z za morza ro-

myśla z rzewną tęsknotą (śpiew 12):

Tam z własnych ognisk dym sięga chmur,

Gra pieśni ranne zielony bór...

Krynice poją kochaną ziemię,

Chór ojców w zimnych kurhanach drzemie i t. d.

Przyjaciel Fritjofa, Bjern, chce rozproszyć jego

smutek, w śpiewie 16ym między innymi, tak:

Fritjofie! nie mogę darować głupocie,

Dla jednej kobiety pierś wiedeie twa?

Niestety! świat nadto dziew innych ma;

Pozbedziesz się jednej? obstąpić cię krocie.

Chcesz? rzeknij, a wnet ci z gorących mórż

Nabije towarem tym okręt z łatwością,

I ciche jagniątką z wdziękami róż,

Rozdzielim bratersko, lub losem i kocią.”

Nie przytaczając wyjątków z dalszych śpiewów

z których każdy inną się cechą odznacza, poda-

jemy w końcu przykład siły męskiego rymu

w śpiewie 17ym:

„Z uśmiechem hardym przybysz z siedzenia swego

wstał,

Gniew srogi, bohaterski na licach, w oku grał,

Uderzył mieczem o stół, dźwięk jęknął w sklepach sal,

Z dębowych ław bojanie skoczyli, wznosząc stal;

„Ty teraz królu, panie! ślub wyrzec dozwól mi,

Ten Fritjof jest mi druhem, a nawet jednej krwi;

W obronie jego światu całemu wydam bój,

Tak Normo (b) mi dopomóż, i dzielny mieczu mój!

Rękopism ten wraz z przedmową, życiem Te-

gnera i objaśnieniami, ma zamiar tłumacz wydru-

kować sposobem prenumeraty; ku czemu zachęcić

nam należy publiczność naszą, pragnąc rozpo-

wszechnienia tak znakomitego utworu skandy-

wskiego barda.

(b) Bogini przeznacznia.

Literatura Perjodyczna.

W *Gazecie Warszawskiej* czytamy sympatyczne wspomnienie o s. p. Teofilu Rybickim, którego śmierć uszczupliła znowu i tak już niezbyt liczne grono naszych pracowników na polu nauk przyrodzonych. — Rzecz o „Sprawie Łokietka z krzyżakami“ przez H. Schmitta, została ukończona.

W *Kurjerze* hr. Fr. Skarbek występuje przeciw zamieszczonemu w onegdajszym numerze tegoż pisma sprawozdaniu o wypadku obrad nad komedjami konkursowemi. Urzędowe sprawozdanie komitetu *ad hoc* nastąpi dopiero w Bibliotece Warszawskiej.

WYJECHALI Z WARSZAWY.

Boski Gustaw oby. z Żelazny nr 585. — Bieliński Ant. ob. z Promnika nr 601. — Czarniecki Stefan oby. z Wysokiego nr 476. — Cieszkowski Władysław oby. z Łukowca nr 625. — Gofuchowscy Sewe. i Walenty, ob. z Garbacza nr 570. — Kuszal Ignacy ob. z Zyrzyna nr 414. — Koźmian Hen. ob. z Jeziorki nr 570. — Maćkiewicz rzeczywisty radca stanu, gubernator cywilny guberni Lubelskiej, przyjechał z Lublina. — Miniewski Wład. ob. z Wilczogóry nr 413. — Nakwaski Jan ob. z Studzienny nr 603. — Skarżyński Rudolf ob. z Łaniana nr 414. — Wasowicz Tom. ob. z Tuchowka nr 585. — Bobr Teodor radca stanu z Galicji nr 393. — Kwasniewski Józef doktor z Krakowa nr 1083. — Kwasniewski Mieczysław ob. z Marsylii nr 570. — Tarkul Jan ob. z Paryża nr 1556.

PRZYJECHALI DO WARSZAWY.

Obrycki Ferdynand i Edm. ob. do Przedzdiatki. — Prendowski Hen. ob. do Radomia. — Trzciański Ambrozy ob. do Korynty. — Truskolasey Stan. i Emil ob. do Kubry. — Przezdziecki Mieczysław ob. do Paryża.

TEATR ROZMAITOSCI. Dziś: *Stuby panieńskie.* — Pan Stefan z Pokucia.

TEATR WIELKI. Jutro: *Marta.*

CYRK HENNE

Dziś Wielkie przedstawienie

w Ujeżdżalni przy ulicy Królewskiej.